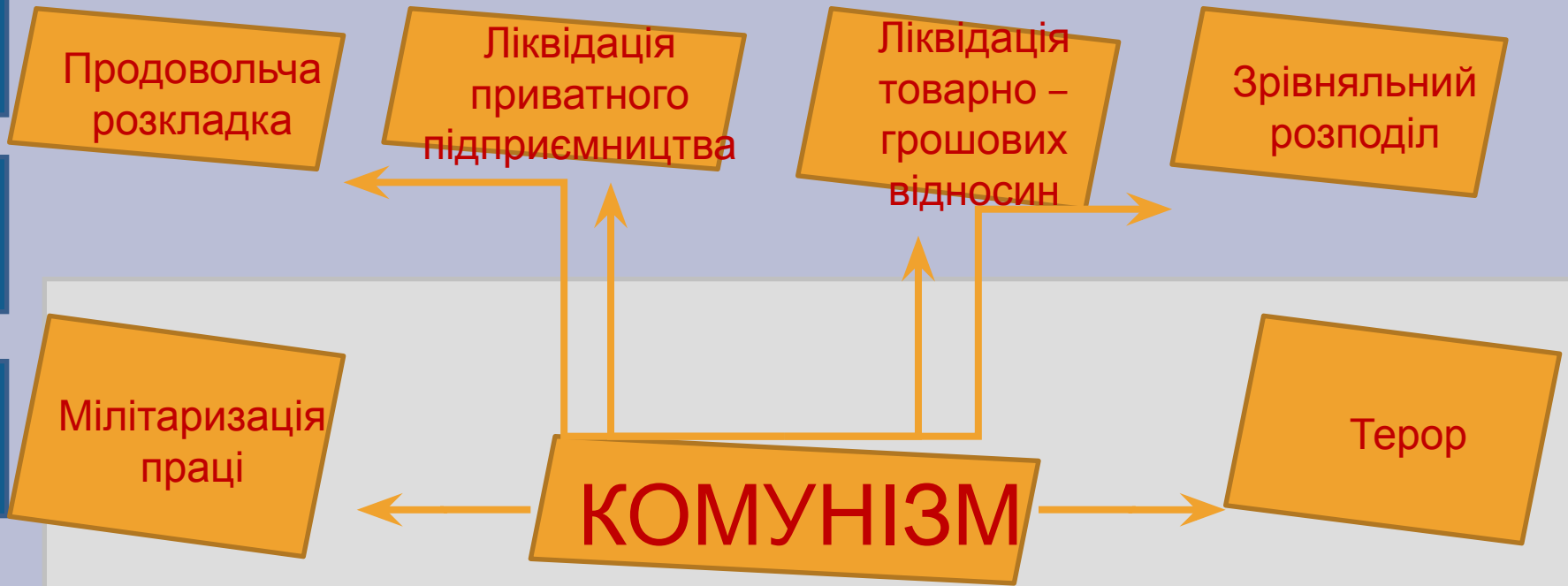

НЕП І ВОЄННИЙ КОМУНІЗМ

*Підготувала
Учениця 10 класу
Бальковецької ЗОШ
I-III ступенів
Донта Поліна*

Що таке "воєнний комунізм?"

- **Воєнний комунізм** — це назва внутрішньої політики Радянської держави, що проводилася в 1918 - 1921 рр.. в умовах Громадянської війни. Основною ціллю більшовиків було утримання власної влади в країні та забезпечення Червоної гвардії та Червоної Армії продовольством та іншими необхідними ресурсами — в умовах війни, відсутності легітимної політичної влади та бездії звичайних економічних механізмів керування економікою та народним господарством.
- Рішення про припинення військового комунізму та перехід до НЕП було прийнято 21 березня 1921 року на X з'їзді РКП (б).

Комунізм – це Радянська влада + електрифікація всієї країни

1920р. – план ГОЕЛПРО

1921р. – курс на ліквідацію приватновласницьких підприємств в Україні

- **Нова економічна політика** - економічна політика, що проводилася в Радянській Росії і СРСР в 20 роки. Була прийнята 15 березня 1921 X з'їздом РКП (б), змінивши політику «воєнного комунізму», що проводилася в ході Громадянської війни.
- Нова економічна політика мала на меті відновлення народного господарства і подальший перехід до соціалізму. Головний зміст НЕП - заміна продрозкладки продподатком в селі (при продрозкладці вилучали до 70% зерна, при продподатку - близько 30%), використання ринку і різних форм власності, залучення іноземного капіталу у формі концесій, проведення грошової реформи (1922-1924), в результаті якої рубль став конвертованою валютою.

Що таке НЕП?

нова економічна політика, яка спрямована на використання елементів ринкових відносин і різних форм власності.

запроваджений ХЗ»
їздом РКП(б) у березні
1921р

Нова економічна політика (НЕП)

ПРИЧИНИ

Економічна та політична кризи

Масові повстання селян, робітників, в армії та на флоті

Намагання більшовиків утримати владу в своїх руках

Спад революцій в Західній Європі та відкладення «світової революції»

Злам ідеї побудувати комунізм шляхом ліквідації ринкових відносин

Нова економічна політика (НЕП)

Введення продподатку

Децентралізація і
денаціоналізація

Введення стійкої валюти

Дозвіл іноземних концесій

Відновлення приватної
торгівлі і товарно – грошових
відносин

Відновлення дрібного
підприємництва, кооперації та
оренди

Введення госпрозрахунку

Реорганізація управління
господарством

Створення ринку робочої сили

□ Суть НЕПу – перехід до соціалізму через державний капіталізм в умовах пролетарської держави з допущенням в усі сфери виробництва товарно – грошових відносин

Запровадження непу
пізніше, ніж в Росії

Впровадження непу
ускладнювався голодом
1921 – 1923рр.

У керівництві КП(б)У
було багато
противників непу

Особливості НЕПу в Україні

Високі темпи розвитку

Зростання життєвого рівня
населення

Відбудова господарства
1929р.

Досвід ринкових відносин

Воєнний комунізм

Соціальні:

*«Споживчий комунізм»

*Військовий комунізм був зумовлений потребами військового часу

Економічні:

*Необхідність мобілізації всіх ресурсів

*Нестача продовольства

Політичні:

*Боротьба з контрреволюцією

*Прагнення Радянської влади протриматися до світової революції

НЕП

Соціальні

*Зниження доходу населення.

*Незадоволення населення

Економічні:

*Дефіцит

*Зниження виробництва

*Зростання зовнішньої заборгованості

Політичні:

*Старіння керівництва

*Відсутність необхідних реформ

*Однопартійна система

Воєнний комунізм і НЕП в порівнянні

Воєнний комунізм

- Продрозкладка
- Заборона свободи торгівлі
- Націоналізація промисловості
- Централізоване управління економікою
- Трудова мобілізація
- Натуральна оплата праці

НЕП

- Продподаток
- Свобода торгівлі
- Денаціоналізація промисловості
- Дрібна приватна власність, оренда, концесії
- Госпрозрахунок на державних підприємствах (трестах)
- Вільна наймання робочої сили
- Тарифна оплата праці
- Грашова реформа

Продрозкладка

Продрозкладка-це система державних заходів, здійснена в періоди військового та економічної криз, спрямованих на виконання заготівель сільськогосподарської продукції. Принцип продрозкладки полягав в обов'язковій здачі виробниками державі встановленої («розподілити») норми продуктів за встановленими державою цінами.

Продподаток

Продподаток - продовольчий натуральний податок, що стягується з селянських господарств, введений декретом ВЦВК від 21 березня 1921 року замість продрозкладки. Продподаток стягувався «у вигляді процентного або пайового відрахування від вироблених у господарстві продуктів, виходячи з обліку врожаю, числа їдців у господарстві та наявності худоби в ньому». Продподаток встановлювався як прогресивний податок, з посиленням тяжкості обкладання для куркульської частини села. Господарства бідних селян звільнялися від продподатку.

1. Ленін - спочатку бачив в НЕП тимчасову міру, але потім заявив, що НЕП - це всерйоз і надовго, а комуністи повинні навчитися торгувати. Після його смерті посилювалися противників НЕПу.

2. Частина робітників і комуністів сприймала НЕП як відступ від завоювань революції і прагнули його знищення.

3. Після смерті Леніна більшість членів партії виступало проти НЕП.

Точки зору на НЕП

Підсумки НЕПу

Позитивні:

- + Збільшилися обсяги с / г; - відновлені дореволюційні посівні площі до 1923 р.;
- + Досягнуто довоєнний рівень у тваринництві до 1927р.;
- + Зростання середніх господарств (60%);
- + Досягнуто довоєнний рівень в промисловості до 1928р.;
- + Покращилося матеріальне становище робітників, селян, службовців (реальна зарплата робітників становила 93,7% довоєнного рівня).

Негативні

- - Нестача промислових товарів;
- - Збільшення цін - гальмувалось зростання життєвого рівня населення;
- - Безробіття;
- - Загострення житлового питання;
- - Аграрне перенаселення.

- • Скорочення рівня промислового виробництва в 7 разів, сільського господарства - вдвоє.
- • У містах не вистачало продовольства, пального, не працювали освітлення, водопровід, опалення і т.д.
- • Дитяча безпритульність.
- • Весна - літо 1921 голод у Поволжі.

Підсумки політики «Воєнного комунізму»